

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden pénteken egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 4 frt, félévre 2 frttal fizethetnek elő, negyedéves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értéktüdemények az ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ (Dr. Hintz György, e. pénztárnokhoz), a lap szellemi részét illető közlemények az ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ (Gamauf Vilmos, e. titkárhoz) czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; Berde Áron, Szabó Samu, Szentgyörgyi József, Vörös Sándor, felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos.**

Tartalom: Havi emlékeztető. November. — A névtelen gyümölcs-fajok meghatározásáról. Bereczki Máté. — A fűzveszők vágása. Enyedi. — A hizott juhok értékének meghatározása. Gyergyói. — Szőlőt sokáig eltartani. — Könyvismertetés (Naptárak.) — A háromszéki marhavész. — Novemberhavi közmondások. Ébner Sándor. — Meghívás. — Vidéki gazdasági tudósítások: Sz.-Keresztur, Cserhalomtáj, Rodna, Szász-Régen, Torda-Szent-Mihályfalva. — A kolozsvári novemberi vásár. — Piaczi árak. — Hirdetések.

Havi emlékeztető.

November.

Ház és udvar. Ki bár mi oknál fogva épületeit rendbe nem hozta, iparkodjék az elmulasztottakat helyre hozni. Az épületek jó karban tartásánál tanusított fukarkodás előbb-utóbb végpusztulást eredményez.

Kazal, asztag és boglya tetők, ha szükségesnek mutatkozik, ismételten befedendők; e csekély teendő elmulasztásával takarmányunk nem csak mennyiségileg apad, de minőség tekintetében állataink egészségét rontja.

A gabona elcséplése, ha valamely körülménynél fogva be nem végeztetett, minden kitelhető erővel folytatandó és befejezendő. A gabona készleteket megforgajjuk és a szükséges rostálásokat teljesítjük.

A rópa felszedetvén kazalba rakva beföldeltetik, nehogy a beállható hideg megfagyassza.

Minden gazda tűzifa szükségletét most szerzi be, nehogy — egy és más vidéken — szalmáját kénytelenítettessék eltüzelnai.

Szántóföld. Ha az idő engedi, az őszi vetés folytatandó és bevégezendő, vetés végeztővel őszi ugar szántással iparkodunk, mert a nélkül a jó gazda nevet meg nem érdemeljük.

Fagyók beálltával megkezdjük a trágyahordást, a kihordott trágyát nem rakjuk kupaczkba, hanem a székérről egyenletesen elterítjük.

Rétek és kaszálók száraz időben legeltethetők, esős időben minden állatot távol tartunk, nehogy a gyep az állatok patái által megsértessék. A réteket védő árkok kijavítandók, új árkok ásan-

dók; e teendő elhanyagolásával a járó-kelő utasok rétejünkre csapnak, a megszámlálhatlan keréknyomok pedig kaszáláskor juttatják a rét tulajdonos eszébe, mit mulasztott el annak idején.

Állattenyésztés. Az istállóban összegyűlt bélürülék trágyadombra hordva simára elterítetik.

A lovak vakarása és kefélese főgondjaink egyikét képezi.

Az istállók szellőztetése el ne mulasztassék, nem különben a ménesbeli lovak naponta néhány órai megsétáltatása az egészség fenntartásának főkeleke.

A csikók és vemhes kanczák táptartalomdúsabb ételmezésben részesülnek. A jászalokból sohasem hiányozzék a kőso.

A tejelő marhák ételmezésére különös gondunk legyen, nem különben a növendék állatok csak tápláló ételmezés mellett fejlődhetnek.

A bivalok meleg istállóban, gyengébb takarmány mellett is jól érzik magukat.

A sertések még mindig találnak enni valót, de a hasas állatok már nem élnek meg szabadon a nélkül, hogy ki ne legyenek téve az elvetelés veszélyének. Száraz fekhely nélkül és a legzordonabb időben több órai kíséltatás nélkül a sertés egészséges nem lehet. A makkon lévő sertésektől meg ne vonjuk a sót.

A durvább gyapjuval bíró juh még szabadban csatangol és csak zuzmarás időben kihajtás előtt kaphat kevés takarmányt, nehogy üres gyomorral hagyja el fekhelyét.

Hizlás végett lekötött mustra ökörré és egyébb hizó állatokra különös gondot fordítunk, ha eredményt akarunk felmutatni. Hizó állatoknál a bőr tisztántartása, étetés és itatásnál tanusított rend és pontosság, továbbá naponta nyújtott só adag — mely legczélszerűbben a jászolba helyeztetik el — az eredményes hizlásnak nélkülözhetlen keleke, természetesen, ha elegendő és a meghízás követelményeinek megfelelő takarmányozással párosul.

A szárnyas házi állatok már szemet kérnek; meleg ólak hiányában a tojás hozam megszűnik.

Szőlő. Mihelyt a szőlő levelét elhullatta, metszeni kell: a karikás mivelésnél a kitermett karikát, csontorkákat és fősűt vesszőt levágjuk, még pedig nem kaszálással, hanem ahhoz való czélszerű oltóval; meghagyunk a karika vállán 2 magtát és a tavaly őszi szel hagyott csapon szintén kettőt, az előbbi jövő tavasszal

törzséből teljesen levágjuk, ha ez utóbbi kettő jól telelt; hagyunk továbbá egy 60 cmnyi hosszú sarokhajtást és még egy másikat visszavágunk 1—2 szemre. A Guyot rendszerénél hasonló kezeléssel járunk el. A csapos művelésnél legjobb a metszést tavaszra hagyni, mert a kurtára vágott csapokat nem lehet elfedni. Ezeket végezvén, rögtön a fedéshez látunk és szemmel tartjuk, hogy a lusta napszámos ne törje és pattintsa el a főkéket, hanem óvatosan fektesse a hegynek és teljesen felhuzza földdel a tövét.

A mennyiben szüretkor megraboltad szőlőd földjét, igyekezzél azt visszapótolni trágyával.

Pincze. A pinczében minden héten pontosan feltöltögetünk; a vörösbort lefejtjük és kisajtoljuk, a tavalyi borokat lehuzzuk nagy vigyázattal és a tisztaságot mindig és mindenben szem előtt tartjuk, mert ez a legjobb pinczemester!

Gyümölcsös. Az őszi ültetést szép napfényes lanya időben be kell végezni. A tavaszi ültetéshez a gödrök ásása folytatattatik. A gyümölcsfák tövei körül a föld felásandó. A múlt hóban említett Neustria brumata hernyó elleni védelmet folytatattatni kell. A gyümölcs fák trágyázását folytathatjuk. Ha a fákat a nyulak rágásai ellen nem kötöttük volna be, azt most végeztessük el. A fák korona ritkítását és ujtását még mindig megtehetjük. A barack-redélyfákat fenyőágak és gyékényekkel be kell fedni.

Faiskola. A megrendelt fák kiásandók, csomagolandók és elküldendők Alanyokra szemzett barackok rügyei, a hideg ellen finom szalmával bekötendők. Ugy szintén minden fiatal oltott barack csemete is. Ha a fiatal őszi barack csemetek meg nem értek, akkor azokat le kell levelezni, mivel a fa így hamarabb megéri. Leltár és árjegyzék készítésnek most az ideje. A gyümölcs magvetés még történhetik.

Konyhakert. A múlt hónapban említett főbb munkák, névszerint földforgatást, trágyázást, veteményezést, elrakást stb. megfelelő időjárás mellett még végeztetni lehet. A télire elrakott vetemények a rothadástól óvandók. Spenót, téli saláta és szamóca, falevelekkel gyengén betakarandó. Spárga telepnek a földforgatását jó mélyen és trágyázását megkezdhetjük. Rosz időben és esténként gyékény fonást, jegytábla és karó készítést, festést és irást végezethetünk. Melegágy keretek, ablakok, kerti eszköz és szerszám javításnak és beszerzésnek most az ideje.

Diszkert. A megürült virágágyások felásandók és a szükség szerint javítandók. Jácint, Tulipán, Narciss, Sáfrány, Ranunculus, stb.-ivel ezelőtt egy hónappal beültetett ágyások, falevelekkel betakarandók. Nagy hideg ellen a kényesebb fák és cserjék u. m. Cercis Siliquastrum, Cytisus purpureus, Calycanthus, Spartium juncium, Paeonia arborea, Cydonia japonica, Weigelia, Paulownia stb. szalmával bekötendők és ha még eddig el nem fedettek, úgy azt most okvetlenül meg kell tenni. Virágházak kezelésére a diszkertésznél kiváló gondja legyen, főleg a virágok tisztán tartására nagyon ügyeljen. Téli oltásokhoz a szükséges alanyok beszerzéséről most kell gondoskodni.

Méhészet. Ha az idő még kedvez, helyesen cselekszünk, ha méheink betelelésével nem sietünk. Minél tovább maradnak szabadban, minél szebb időben repülhetik ki magukat és frissülhetnek fel, annál jobban telelnek át. Hyenkor maguk is örizzkedvén a hidegtől, kirepülés alkalmával nem sok vesz el belőlük, mert különben is csak alkalmas déli időben eresztethetjük ki őket, Mihelyest azonban egy-két fagyos éjszaka állott be, siessünk méheinkkel a téli helyre és bárhol teleltessünk, mindenütt ügyeljünk a kellő, a lehetőségig egyenlő légmérsékletre. A mozgó építmény kaptároknál az ajtó és zárdeszka közti üreget sarju, csepü vagy valami ilyenemü tárgygyal tömjük ki, hogy belőlük a meleg és nedves lég könnyen el ne illanthatson és így a véghetetlenül veszedelmes mőhbetegségbe, s z o m j u-

s á g b a ne essenek. A közönséges szalma vagy vessző kasok telelésére legcélszerűbb hely egy száraz, tiszta levegőjü pincze, vagy az olyan szoba; hol a hőmérő 0-nál 3—4 fokkal alább nem száll. Csak hgy aztán bárhol teleljünk: csendesség, béke, nyugalom legyen ott minden tekintetben!

Erdészet. F ő h a s z n á l a t. Épület és tűzifa vágatás teljes folyamatban van. Erdőművelés. A magoknak télire való elhelyezése folyik. Erdővédelem még inkább fokozandó, mint októberben. V a d á s z a t. Nyul és rókára nagyban üzetik.

A névtelen gyümölcsfajok meghatározásáról.

Kertet akarunk alakítani. Hozatunk bele nemesfajú gyümölcs-csemeteket. Rábiztuk-e a faiskola tulajdonosra a fajok megválasztását? vagy magunk választottuk-e meg valamely gyümölcsjegyzék után? az nem tartozik a dologra. Elég az hozzá, hogy ojtványaink megérkeztek. Mindenikre rá van akasztva egy jegyfácska, melyre azon faj neve van ráírva, melyet az ojtvány képvisel.

Nagy hirteten elültetjük vagy legtöbbször olyanokkal ültetjük el ojtványainkat, a kik az ültetés fogásaiban járatlanok és néha, mert roszakaratuak, ha értenének is az ültetéshez, csak azért is roszul ültetik el azokat.

Az egyszer elültetett fát aztán a jó istenre bizzuk.

Szép ojtványainknak fele, sőt felénél több is kivész aztán csakhamar kertünkben; a megmaradottak pedig a hibás ültetés és a szükséges ápolásnak legkisebb figyelemre sem méltatása folytán nyomorulttan tengődnek ott, kiáltó jelül gazdájuk tudatlanságának és hanyagságának.

A fajfenntartás ösztöne e nyomorult fiatal korukban elvénhedt fácskákat aztán termésre készleti.

Csakhamar szemünkbe tűnik aztán, hogy gyümölcs van a fán; de azt, hogy a fa alját gyom, burján verte fel, hogy kérge fölserepedett vagy moha és zuzmó lepte el, hogy törzsét féreg emészti, ritkán veszszük észre és ha észrevettük is, közömbös az ránk nézve. Nekünk csak az tetszik, hogy gyümölcs van a fán.

Alig várjuk aztán, hogy megérjen a gyümölcs, hogy izlel hessük azt. Örizzük, mint szemünk fényét, hogy idő előtt más ne vehesse el. Aztán eszünkbe jut, hogy fácskánknak neve is volt; kutatjuk törzsén vagy ágai közt a jegyfácskát, hová a faj neve fel volt írva. Ki tudja, hol van már az? Rég elmállott a kötelék, melylyel az oda-volt kötve fácskánk derekára. Letépte azt onnan a szél és messze elhordotta onnan, vagy ha fánkon találjuk is, rég lemosta arról az írást az idő. Ki gondolt volna arra, hogy a jegyfácskát is megörizzük, megujtsuk vagy ojtványunk nevét magunknak egyébként jegyeztük volna le, hogy azt időjártával is bizton megtudhassuk? Pedig nagyon szeretnénk ám dicsekedni vele, hogy fiatal fácskánk már gyümölcsöt hozott, még pedig ilyen nevü gyümölcsöt!

Napjainkban már kezdjük szégyenlenni, ha gyümölcseinket néven nem tudjuk nevezni. A gyümölcsészet, isten kegyes jóvoltából, kezd már befurakodni a közéletbe is, az irodalom terére is.

Mind-mind többen kezdjük ismergetni és tanulni a gyümölcsök fajnevét. Hogyan takarjuk hát el a világ szemei elől tudatlanságunk és hanyagságunk szégyenét? úgy hogy fácskánk első szülöttét, kiben magunknak megtetszettünk, fájó szívvel bár, de mégis föláldozzuk és elküldjük ahhoz, aki nagy pomolog hírében áll, hogy ő határozza meg annak a nevét.

A türelemtelenség aztán majd megöl bennünket, hogy mielőbb olvashassuk az illető pomolog választát.

Ekkoráig akárhányan voltak olyan gyümölcsészek nálunk, a kik nem csináltak lelkiismeretet abból, hogy mit válasszoljanak a hozzájuk küldött gyümölcsöt illetőleg. Adtak annak rögtön tetszésök szerint nevet. Valódi vagy hamis név volt aztán, a mit neki adtak; keveset törődtek vele; mert teljesen biztosak lehettek, hogy kedves dolgot tettek azzal a gyümölcs küldőjének és rendén volt a dolog. Most azonban nem egy könnyen szánna már rá magát valaki, hogy oly nevet adjon valamely gyümölcsnek, a melyről maga is jól tudja, hogy az nem valódi. Ki merné kitenni magát annak a szégyennek, hogy valaki elolvastván valamely könyvből az általa adott név alatti gyümölcsleirást és összehasonlítván ezt a kérdéses gyümölcs-csel, szemébe nevehessen idővel az egész világ előtt és azt mondhassa neki, hogy kontár, a ki nem ért a dologhoz?!

A türelemtellenül várt válasz aztán mégis csak megérkezik valahára és ekképen hangzik: „Uram! a fiatal fának első gyümölcse igen ritkán viseli magán mindazon ismertető jeleket, melyek egy bizonyos fajtát más fajoktól megkülönböztetnek: tehát az ön gyümölcsének nevét nem lehet még most meghatározni; mert az, első gyümölcs. Az ön gyümölcse még hibás fejlődésű is volt; mert kelyhes végét a virágkehely maradványaival együtt, mikre pedig a gyümölcsésznek a meghatározásához nagy szüksége volna, valami féreg vagy rovar rágta el. Az ön gyümölcsének szára sem volt meg egész hosszában; mert vagy ön törte el derékon, midőn a fáról letépte, vagy a szállítás alkalmávali rázóadás folytán törhetett az el. Már pedig a szár hossza, vastagsága, erős vagy gyenge volta, színe és állása vagy helyzete, melyet a gyümölcsön elfoglal, oly szükséges jelek, melyeket a meghatározásnál egyik gyümölcsész sem nélkülözhet. Az ön gyümölcsét azért sem lehetett volna meghatározni, mert hibásan és nagyon lazán levén bepakolva vagy göngyölve, utközben a rázóadás folytán annak külbőre egészen megbarnult, megfeketedett; de ha színében mitsem változott volna is, minthogy ön csakis egyetlen egy gyümölcsöt küldött, ennek színe kevés utbaigazításul szolgálhatott volna a meghatározásnál; mert a fa árnyékos oldalán vagy a lombok közt, árnyékban nőtt gyümölcsnek gyakran egészen más a színe, mint a fa napos oldalán és a nap sugarai hatásának egészen kitétt gyümölcsnek. Akár árnyékban, akár a napos oldalon nőtt is tehát az ön egyetlen gyümölcse, annak valódi színét még ön sem ismerheti, a ki pedig tudja, hogy a fa melyik oldalán termett a hozzám küldött gyümölcs. Várja tehát ön meg, hogy fája valóban termőre forduljon és több gyümölcsöt is hozzon; aztán akkor küldjön hozzám ne egy, hanem több példányt is, úgy a napos, mint az árnyas oldalon termettek közül és pedig teljesen ép, közép nagyságu példányokat. A mint fölvágtam

az ön egyetlen gyümölcsét, hogy husának színét, tömörségét, ízét, magházát és magvait vegyem vizsgálat alá; akkor láttam, hogy az egészen szotyós és barna színű volt, hogy magházát és magvait kirágtá a féreg. Ilyen gyümölcsöt husa vagyis inkább belső minősége után nincs ember, a ki meg határozhatna.“

„A meghatározandó gyümölcsnek sem férgesnek, sem tulértnek lennie nem szabad: hanem úgy nagysága, mint alakja, úgy színe, mint belső minőségére nézve; vagyis külsőleg, belsőleg teljesen épnek, tökéletesnek kell lennie.“

„Sok gyümölcsfa, bár különben egészséges, sinlődni szokott oly években, mikor nagy szárazság és forróság uralkodik. Ilyen fának gyümölcsei is sinlődnék aztán; sem természetes nagyságukat, sem alakjukat, sem husuk belső minőségét ki nem fejthetik kellőleg. Ilyen száraz évben termett gyümölcsök sem valók tehát arra, hogy ismeretlen nevek kikutatása céljából tanulmányul szolgálhassanak a gyümölcsésznek.“

„A meghatározandó gyümölcsnek nem szabad fiatal fa első gyümölcsének, nem szabad sinlődő, beteges fán termetnie lennie. Egyetlen egy példány, még ha teljesen ép és tökéletes lenne is, az, csak azon esetben szolgálhat tanulmány-példányul, ha neve már tudva van, de valódisága még kétséges volna a beküldő előtt.“

„Névtelen gyümölcs nevét a fajok sokaságából kikutatni, — feltéve, hogy az a végett megkeresett gyümölcsész maga sem ismeri még természetből a beküldött fajt, — még azon esetben is felette bajos, ha nem egy, de 5 — 6 teljesen ép és a faj jellegeit mind magukon hordó példányok állnának is a gyümölcsész rendelkezésére. A gyümölcsészek ugyanis bizonyos osztályokba és családokba osztották be az egyes gyümölcs-fajokat. Legelőbb is ki kell találnunk, hogy a névtelen gyümölcs melyik osztályba vagy családba tartozik és aztán vastag köteteket kell át meg át lapoznunk, hogy fellelhessük az azon osztály vagy családhoz tartozó gyümölcsök mintái közt, hogy melyik hasonlít a beküldött ismeretlen fajhoz. Át kell olvasnunk nem egy, de igen sok leirást, míg olyanra találunk, a mely rá illik a hozzánk küldött példányokra is. Bármily jártas legyen is tehát a gyümölcsész könyvei között; mégis gyakran napokig kell kutatnia, míg egyik vagy másik könyvében rá talál a hozzá küldött névtelen gyümölcs valódi nevére. Csupa sziveségből ilyen terhes munkára nem mindenki vehet magának kedvet, időt, fáradságot. Megbocsát tehát ön, ha abbeli kívánságának, hogy névtelen gyümölcse nevét meghatározzam, ezuttal nem felelhetek meg.“ Eddig a válasz.

Könnyen el lehet képzelnünk, hogy a türelemtellenül várakozó, a kit egy lakoni rövidségű és egyedül az ő gyümölcse nevét tudató levél teljesen kielégített és megörvendezettett volna, milyen savanyu arcot ölt ezen vagy ehhez hasonló levél átolvasásához? Meg lehetünk róla győződve, hogy az, a ki ilyen választ kapott, nem fogja azt méltónak tartani arra, hogy meg is köszönje: már pedig olyan tanulságok vannak e válaszban elmondva, a miket nagyon ránk férne, ha eszünkbe vésnénk mindnyájan és adandó alkalommal hasznunkra fordítanánk.

Látszik mindezekből, hogy a névtelen gyümölcs valódi nevének kipuhatólása még a legjártasabb gyümölcsésznek sem oly könnyű dolog, mint azt sokan, a gyümölcsészetről még fogalommal sem bírók gondolják. A ki ennél fogva valamely gyümölcsészre arra kárhoztat, hogy keresse ki a széna boglyába dobott tűt, vagyis, — a mi teljesen mindegy, — keresse meg valamely gyümölcsfának elvesztett vagy elfelejtett nevét; legalább azokra lenne ügyelettel, midőn meghatározás végett gyümölcsöt küld valahová, a mik a fennebi válaszban elmondják: de sajnos! arról győződtem meg, hogy majd mindenki azon téves hitben van nálunk, hogy a gyümölcsésznek csak rá kell tekinteni akármely gyümölcsre és azonnal meg tudja mondani annak a nevét is. Hozzám néha 200 névtelen fajt is küldenek egyszerre meghatározás végett és többnyire férges vagy idétlen fejlődésű példányokat és még hozzá, mindenik fajból egy-egy példányt és még ezek is a hibás pakolás folytán rendszeren oly törődött állapotban érkeznek meg, hogy alig itt-ott csillámlik ki a roncsolt foltok közül a gyümölcs természetes színe.

Ha ismerni akarjuk gyümölcsfajaink nevét; tegyünk úgy, a mikép azt „Gyümölcsészeti vázlatok“ című művemben, a „Kérelem a gyümölcsfát ültetőkhez“ című cikkben javasolom mindenkinek: akkor nem leszünk arra szorulva, hogy másokhoz gyümölcsöt küldözünk meghatározás végett, kivéve; ha valamely gyümölcsfajunk nevének valódságában kételkednénk. Hjah! de nem szeretünk ám olvasni, tanulni! pedig nagyon ránk férne az, ha tudatlanságunk miatt nem akarunk végkép elpusztulni.

(Gazd. lapok.)

Bereczki Máté.

A füzvesszők vágása.

A füzvesszők vágása octobertől ápril hó közepéig történhetik. Az őszi vágást akkor kell keresztül vinni, ha a csemeték lombjukat elvesztették, mert ha levelesen vágatnak és rakatnak el, fekete foltokat kapnak és értékekből nagyon sokat veszítenek.

Oly vesszőket, melyek a héjjal együtt dolgoztatnak fel (ugynevezett „szürke fonás“) november 15 — február 1-ig eső időszakban kell vágatni, mert ha a nedvkeringés ideje alatt vágatnának, nem volnának elég szívósak az ily fonásra. Az oly vesszők vágására, melyek héjazottan u. n. „fehér“ munkák fonására használtatnak, legjobb febr. 15, mártius végéig vagy ápril 15-ig vagy még az augusztus és september hónapi időszak.

Az új ültetvények első vágása közönségesen csak is a második évben eszközöltetett, azon feltevésből kiindulva, hogy a megerősedett és jól meggyökerezett csemeték, a második évben a vágás által kevesebbet szenvednek. A tett tapasztalatok ellenben ép az ellenkezőt bizonyítják; ugyanis azt mutatták ki, hogy a vágás által a gyökérbézés elősegítették és ha a vágás idejére a gyökerek nem erősödtek volna meg kellőleg, a csemete is gyengébb lesz és így könnyebben vágható. A vágással nagyon óvatosan kell eljárni, nehogy a csemeték a földből

kihuzassanak, azért ezélszerű, ha a vágást az első évben maga a tenyésztő nagy óvatossággal viteti keresztül, mire nézve jól teszi, ha be várja azon időpontot, midőn könnyű fagyok állanak be. A többi években a vágást a vevők tehetik. Az első évbeni vágásnak azon előnye is van, hogy a tenyésztőt némi haszonban is részesíti és így a reá fordított költségből valami kevés már az I-ső évben megtérül. Határoz a vágás idejére még az is, hogy milyen magasra nőttek a vesszők, mert hogy vágásra alkalmasak legyenek, legalább is $1\frac{1}{2}$ meter magasságot kell, hogy elérjenek.

Többen megpróbálták azt is, hogy az első évben csak a legerőteljesebb vesszőket vágatták le azon hitben, hogy a levágott vesszők helyén, új vesszők hajtának és a jövő évi termést nagyobbítani fognak. Hanem ezen eljárás előnyösnek nem bizonyult, mivel az ujonnan hajtott vesszők a már meglévő erősek által elnyomattak és így tökéletesen ki nem fejlődhettek. Ezen tapasztalatokból kiindulva, az első évi teljes levágása a vesszőknek jónak bizonyult és azt ajánlani lehet bárkinek is.

A vágás éles, sarló alaku késsel történik, a lehető legközelebb a vesszők tövéhez, hogy a tőkék nagyon magasak ne legyenek. A vágási felület lehetőleg kerek és ne tojásdad alaku legyen. E részben jól tesszük, ha már eladáskor a vevőkkel (ha úgy adatik el, hogy ők vágják le) kikötjük, hogy a fennirt mód szerint tartoznak levágnatni. Kikötjük továbbá azt is, hogy minden legkissebb vesszőt tartozzanak levágni, mert ha a gyengébb vesszőket meghagynák, tavasszal ezen vesszők korábban kezdenének hajtani, mintsem a metszési helyen új hajtások keletkeznek — ezen hajtások rovására táplálkoznak és azokat végkép elnyomják. Ha ezt a vevőkkel kikötni elmulasztottuk, úgy azt magunk kell, hogy elvégeztessük, ha a jövő évben biztos termést akarunk kapni.

Egyedi.

A hizott juhok értékének meghatározása.

Ha még nem adta volna el gazdúrám azokat a juhokat, melyeket nyájából a nyár vége felé kimustrált a végott, hogy vizenyösebb természetű legelőin meghizlalván, év végén belőlük, mint husjuhokból egy kis péaszt csináljon; akkor épen jökor beszélék. Miután még előnyben vagyok, sietek, nehogy a mészáros hamarabb befejezván ez ügyet, gazdúrám a zsiros bankjegyek számítgatásával találjon, mert akkor nemcsak hogy meg nem hallgat, hanem még rám is förmed, hogy ő neki már nincsen eladó juha, lerázta a nyakáról. Mikor aztán gazdúrám így leszokta rázni nyakáról eladó jószágát, dupla adagot veszen a körlevegőből, jelül annak, hogy a mészarost valahára ő is befonhatta és juhait annak nyakára szózhatta.

Hja, de a mészáros másképp gondolkozik! Ő már is szakértőleg krétával kezében kiszámította, hogy a husnak egyharmada, a fagygyu és a bőr ingyen maradnak.

Azért tehát, hogy a mészáros, gazdúrám bugyilárisának rovására ilyen nagy nyereség kiszámításán ne törje fejt; gazdúrám saját jól felfogott érdekében jó lesz, ha röviden, a meghizlalt juhai értékének meghatározásáról elmélkedünk.

Haszonnal értékesíteni bár mit is csak egy lehetséges, ha annak belbecsét, hasznavehetőségét ismerjük.

Mint minden levágásra szánt állatnál, úgy a juhok értékesítésénél is legelsőbbben az élősúly veendő tekintetbe, melyből aztán a tapasztalás által létre jött és alapos kísérlet-tételek által igazolt arány számok nyomán, az állat hussúlyát, fagygyuját, továbbá a juh testének kisebb értékű részeit és a bőrt, meglehetősen biztossággal lehet meghatározni.

Élősúlyát a juhnak legbiztosabban mérleg segítségével tudjuk meg. Amaz eljárás, miszerint a farktő, az oldal és a hát tapintásáról akarjuk élősúlyát megtudni, inkább a mészárosoknak, mint abban gyakorlottaknak való. Gazduramra nézve az ilyen tapogatozás nem ad elegendő bizonyosságot és a helyett, hogy a mészárosnak nyakára sózza, zsebébe rázza.

Ha a husnak, fagygyunak, bőrnek és gyapjunak súlyát legalább is megközelítőleg tudja gazduram, akkor igen könnyen meg tud szabni egy olyan árt, mely méltányosságánál fogva sem saját kasszájára, sem a vevőére nem leend kedvezőtlen.

A husnak, fagygyunak és a kisebb értékű test részek súlyának megtudása az élősúly után következőkép történik:

56 kilogramm élősúly ad:

a) a közönségesen hizlalt juhnál 23—24 klgr. húst, 3.35 klgr. fagygyut, összesen 26—27.35 klgr. hussúlyt,

b) a jól meghizlalt juhnál 26 klgr. húst, 4 klgr. fagygyut, összesen 30 klgr. hussúlyt,

c) a nagyon meghizlalt juhnál 27 klgr. húst, 5.35 klgr. fagygyut, összesen 32.35 klgr. hussúlyt.

A fej és használható belek súlyát 56 klgr. élősúly után 4—4.50 klgra lehet tenni.

A bőrt gyapju nélkül, mintegy 3 klgr. minden 56 klgr. élősúly után.

Gyergyói.

Szőlőt sokáig eltartani.

A chinaiak a szőlőt következő módon szokták eltartani: a tőknek, mely célra legjobb a közönséges tők, felső részét levágják és a tők belét kiválják úgy, hogy csak a haja maradjon; ebbe aztán óvatosan be rakják a szőlőt és azt a levágott résszel ismét befedik. Hűvös helyen tartva a szőlő ezen módon kezelve egész májusig is eláll.

Könyvismertetés.

Falusi gazda naptára 1878. évre szerkeszti Máday Izidor, Budapest, Franklin-társulat, ára 80 kr.

Borászati naptár 1878. évre, szerkeszti Nyáry Ferencz, Budapest, Franklin-társulat, ára 80 kr.

A „Falusi gazda naptára“ ezuttal 14-ik évfolyamába lép és hisszük, hogy most is oly szívesen látott vendége lesz a magyar gazdának, mint eddig, mit tartalmasságánál fogva meg is érdemel. A naptári rész esinosan és célszerűen van berendezve, a szakcikkek változatosak, időszerűek és talpraesettek, a mi első sorban a buzgó szerkesztő Máday Izidor, valamint avatott munkatársai Biró Pál, Deininger Imre, Ébner Sándor, Gábor József, Grand Miklós, Grubicz Gyóza, Hensch Árpád, Molnár István, Bárd Nyáry Gyula, Dr. Nyáry Ferencz, Ordódy István, Villási Pál urak érdeme.

A „Borászati naptár“ fiatalabb, még csak 5 éves, de különben mit sem enged fenntemeltett bátyjának. Tartalma a következő fejezetekre oszlik: I. Természettudományi rész. II. Szülészeti rész. III. Borászati rész. IV. Apróbb közlemények. V. Házi tanácsadó és végre VI. Mullattató rész. Jó volna „Bálint bácsi jóvendöléseit“ jövőre egészen elhagyni és azokat a havi emlékeztetőbe sorolni, mert ezek is nagyrészt „tanácsok“ és korántsem „jóvendölések“, minek tehát a babonás czím?

Mindkét naptár kiállítása kifogástalan és a derek kiadó társulatnak becsületére válik. —

Házi naptár 1878, szerkesztette Huszár Imre. Budapest, Légrádi testvérek, ára 50 kr.

Csinos kiállítási naptár, 15 képpel, korszerű mulattató tartalommal és rövid tisztí czím- és névtárral és vásár mutatóval. —

A háromszéki marhavészről

a következő tudósításokat vettük, melyeket a helybeli napi lapokban is közöltünk:

Sepsi-Szent-Györgyön october hó 27-éig a „Tibald kosár“ nevű legelőn elkülönített 78 darab marhából 20 megdögölt és 2 lebunkóztatott; a többi mind beteg. A városban előfordult és már táviratilag jelzett egy beteg leütetett, azóta benn több betegülés nem fordult elő.

October 28-án a sepsi-szent-györgyi vészbizottság a minster urtól leküldött állatorvos Klíma ur részvételével abban állapodott meg, hogy 29-én egy a „Tibald kosárban“ levő vészes marha állomány, mint a városban előfordult egyetlen vészes udvarban lévő marhák föbe lövessenek. A gödröket már készlik és ezzel vége lesz minden aggodalomnak, mert az eltelte idő alatt több gazdánál is kitört volna a vész, ha a marhák a vészes helylyel érintkeztek volna. A vészbizottság rájött, hogy azon gazda kinél a betegülés előfordult, még a vész constatálása előtt közvetlenül a „Tibald kosár“ mellett trágyázott, mit először ugyan tagadott, de később bevallott. Eddig elhullott 24, lebunkóztatott 2 drb marha. —

A „Nemere“ october 31-iki számából közöljük a következőket:

A vészbizottság határozata folytán oct. 29-én délelőt a Sepsi-Szent-Györgyön lezárt 51 darab marha és Vánca városi polgár 8 darab marhája lebunkóztatott és mésszel töltött gödrökbe elásatott. A kérődző állatokra bőr, gyapju, takarmány stb. kivételére nézve — míg a vész teljes megszűnéséről a vészbizottság meg nem győződik — 21 napig a legszigorubb zárlat lett a lebunkózás nappjától számítva elrendelve. A városi sörpókat mindenütt katonák őrzik, kiknek szoros kötelességük minden kérődző állatot és a vész tovább terjesztésére alkalmas anyagot visszautasítani a behozattól.

Most vesszük a hírt, hogy Sándor Istvánnál egy drb. bival, Király Józsefnél 1 drb. bival beteg. A vészbizottság már kiszállott és konstataálta a marhavészt. A beteg állatok holnap lebunkóztatni fognak. Minden jel arra mutat, hogy a vész na-

gyobb mérveket kezd ölteni, ezért városunk és vidékünk gazdasági közönségét a legnagyobb óvakodásra figyelmeztetjük.

* * *

Lapunk zártakor a következő sorokat vettük:

T. szerkesztő ur! Becses lapjának legutóbbi számában a kolozsvári vészbizottság f. hó 25-én tartott ülésének „jegyzőkönyve“ van közölve, melyről mellesleg megjegyezve én, — e bizottság jegyzője — ily alakban semmit sem tudok. E „jegyzőkönyv“ 6-ik pontjában ritkított betűkkel van kiemelve azon körülmény, hogy a vágómarhák belvizsgálatának eszközése csak hosszas ellenvetések után határozottat el. Minthogy ez állítás határozottan téves, a mennyiben egyetlen ellenvetés sem tétetett a belvizsgálat czélszerűsége ellen, hanem csakis annak kivihetlensége vitattott, kényszerítve érzem magam a fentebbi nyilatkozat megtételére annyival is inkább, mivel ama sorokból mintegy azt is ki lehet olvasni, mintha a bizottság némely tagja, egy ily fontos intézkedés czélszerűségét megbírálni sem tudná.

A vágómarhák belvizsgálatát illető indítvány különben nem új dolog, miután én ezt már ezelőtt több, mint egy hóval a városi tanácsnál megtettem és idei 6703 t. sz. alatt el is lett fogadva és rendelve. Minthogy azonban közvágóhid még nincsen, minden levágott állatot megvizsgálni nem lehet, minthogy a vágás a város különböző részeiben 35—40 vágóhídon történik. Erről a „jegyzőkönyv“ előttem ismeretlen szerkesztője is pár nap alatt meg fog győződni.

A fentebbi sorok közlését kérve, kitünő tisztelettel maradok

Kolozsvár, 1877 octoberhó 31-én

alázatos szolgája
Sárosy Pál
városi állatorvos,

* * *

A fentebbiekre csak az a megjegyzésünk, hogy mi nem „jegyzőkönyv“et közöltünk, hanem egyszerű és rövid tudósítást, mely pontonként in nuce tárgyalja az előfordult themákat, épen azért nem is bocsátkozhatott „ismeretlen“ünk a viták hosszas taglalgatásába! Hogy „elvileg“ már a 6703-ik tanácsi szám óta fennáll a husszemle, az nagy megnyugvásunkra szolgál, valamint azon kecsgetető ígérlet is, hogy az in praxi kivihetetlen leend! Ha ez igaz, akkor csakugyan nincs miért az indítványozás dicsőségének prioritásán vitatkozni.

A szerkesztőség.

Novemberhavi közmondások.

A milyen a november, olyan a mártius.
Hideg, száraz november után esős január következik.
Novemberi hó, a vetésnek jó.
Mindenszentek napján a tél házatok tetején ül.
A Katalin napi melegnek, ne örülj.
Márton napi meleg után, kemény tél következik.
A Mártonnapi eső, megrontja a buza vetést.
Ha Márton havat hoz, akkor sáros a karácsony.
Ha Márton fagygyal állít be, új óvkor nem kell bunda.

Ha Márton napján a ludak a jég tetején járnak, akkor karácsonykor fűródhetnek.

Katalin beszólítja a birkát. :

András, bundában érkezik.

Ebner Sándor.

Meghívás.

Az erdélyi gazdasági egylet 1877-ik évi novemberhó 5-én d. e. 10 órakor **igazgató választmányi ülést** tart az egyleti irodában, főtér 36. sz. első emelet, melyre a t. tagok ezennel tiszteletteljesen meghívattak.

A küüllömegei gazdasági egylet választmányának october 7-én tartott ülésében az évi rendes közgyűlés határnapja november 4. délelőtt 10 órára tüzetven ki, az a jelzett időben Dicső-Szent-Mártonban a megyeháznál meg fog tartatni, melyre minden egyes tagot tisztelettel meghív

Elnöki megbizásból :

Székely János

egyleti titkár.

Vidéki gazdasági tudósítások.

Sz.-Keresztur vidéke, 1877 oct. 23.

Az ős eddigelé szépen folyt le. Az őszi vetéseink általában szépek, de a nyári szárazság miatt sok föld maradt szántatlan, melyekbe zab vagy árpa fog vettetni. A törökbuza és burgonya-termés eredménye közepes jó ; répa nagyon kevés. A turnips részint a földi balha, részint a levéldarázs áldozata lett. Az őszi előkészítő szántások — téli ugárlás — javában folynak.

Szentkirályi Árpád.

Rodna, 1877 oct. 24.

Az aratás és behordás itt october közepén nagyrészt bevégezett, az általános eredmény a következő: Szénában, mint mennyiségre, mint minőségre jó és bő termés, törökbuza jó termés, holdanként átlagosan 23 bécsi mérő, a legnagyobb része jól megérett, zab közepes termés holdanként 15—20 bécsi mérő helyenként jobb, átlagban csak csekélyebb sulyu. Gyümölcsben itt általában bőtermésnek örvendhetünk. A méhészet ez évben a többi évekhez arányosítva minden irányban eredménytelennek mondható. A fagy és havazás october első felében csak nem állandónak mutatkozott, jelenleg ugyan nappal szép idő, de éjjel folytonosan fagy van. Marha áraink darabonként: ökrök 30 forinttól 150 frtig, tehének 25 frtól 70 frtig, juhok 2 frtól 4 frtig, kecskék 2 frt 50 krtól 4 frtig.

Miálovics Üdön.

Cserhalomtáj, 1877 oct. 25.

A szüret lejárt. A törökbuza szedésnek is a vége felé járunk Szegényesen ütött ki mindkettő. A szeptember 19-ki fagyok mindkettő termését felére apasztották le. Szőlőtermés különben is csak az újabb ültetményeken volt. A melyek nem voltak mivelve, ezeknek leve csak 7°, míg a többi a 8°-on felül van a Wagner mérője szerint. A besenyői kövecses mártja 11°, a mogyorósi traminer és ropogós gyöngy szőlő 12°, ugy a kentelki riesling is. Törökbuza a fagy miatt sok maradt annyira érelen, hogy hasznát se lehet venni, még a kórójának sem. Az őszi vetések is különbözők. Van szép zöld vetésünk, van a mely most kél és elég olyan mit most vetnek egyszeri szántásba vagy törökbuza nyomára. Különben a talaj éredt.

Vályi Elek.

Szász-Régen, 1877 oct. 28.

A nyár eleji esőzésekre bekövetkezett nagy hőség miatt kiszáradván a föld, kevés ugart készíthettünk, miért is legtöbb őszi törökbuza nyomába vagy épen egyszeri szántásba vettett. A miatt és mivel sok helységben a vetőmag is hiányzik, ugyan kevés, de szépen diszló vetéseink vannak. A törökbuza közepesnél silányabban termelt. Szőlőink is rosszul fizettek. Itt helyben october 26 és 27-én igen kedvező időben folyt le a szüret, kaptunk holdanként 5—20 veder 8—12 foknyi (Wagner után) mustot, melyre 2 frton is talákozik vévő. Octoberi vásárunkra felhajtott szép fiatal ökrök páronként 300—380 frtig gyorsan elkelték, több vevő, különösen a schvechati sörfőzöde nem vásárolhatták be összes szükségletüket. A nyári legelőlkön bírt moldvai és gyergyói busa ökrök nem keltek el mind, csaknem 1000 darab volt a felhajtás. Ló és juh vásár gyenge volt. Marha állományunk a bő őszi legelőlkön egészséges.

Schuller Dániel.

Torda-Szent-Mihályfalva, 1877 oct. 26.

Gazdasági teendőink a mezőn ez idén végők telé járnak és a termés eredményével is tisztában vagyunk. Adott a buza 3, a rozs 2, az árpa 6, a zab 5, a búkköny 10 magot, a kendertermés jó közepes, luczerna 4 kaszálást, lóher háromat adott, repce hozam silány, gomborka jó közepes; kinyomtatásánál a sok eső tett kárt, pityokatermes jó. Bort keveset is, rosszat is szűrünk. A törökbuza általában gyenge és kevés, őszi vetéseink jók, állataink egészségesek, gyümölcs nincs.

Nagy Dénes.

Piaczi árainkat illetőleg

megjegyezzük, hogy Besztercze, Csik-Szereda, Déva, Fogaras, Gyula-Fehérvár, Szamosujvár és V.-Hunyad újabb heti vásáraitól tudósítást nem vettünk, a dévai gabnaárak 100 kilogrammonként

vannak jegyezve. — A hectoliter árának átszámítása a régi mértékre nagyon egyszerű: az összeg egy hetedrészét leütve, a maradék a gyakorlat igényeihez képest elég pontosan három véka árának felel meg. P. o. buza hectoliterje 840 kr., leütve a hetedrészét, 120 krt, marad 720. kr., minthárom véka, tehát 240 kr., mint egy vékának ára!

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.**Hirdetések.**(41.) **Eladó berbécs.** (2—3.)

Gróf Bethlen Gergelynél 30 darab különböző koru eredeti erdélyi fajtából angol Lincolnnal nemesített berbécs méltányos áron eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal Kolozsvártt házsongárd-utcza 10-ik szám alatt.

Jelzálogkölcsonöket

a birodalom bármely részében, telekkönyvezett nem tehermentes földbirtokra 1000 frittól a legmagasabb összegig 5 és 6 % kamat mellett törlesztésre, rövid idő alatt és 5000 frton felülieket még előnyösebb módokatok mellett gyorsan eszközöl, bővebb felvilágosítással készséggel szolgál.

(3) (22—26)

a hatóságilag engedélyezett általános „Ipar és keskedelmi ügynöki iroda“
Kolozsvártt, párisutca, 19. sz. saját ház.

(Értekezhetni személyesen vagy posta útján naponta d. u. 1—4 óráig)

„VICTORIA“ biztosító társaság,

(alapított 1865.)

Forgalmi kimutatása: (1876. december 31.)

Bevétel 1875 év végéig	o. é. 22.208,066 frt 72 kr.	Kifizetett károk 1875 év végéig	o. é. 7.474,125 frt 74 kr.
„ 1876-ban	o. é. 1.957,872 frt 43 kr.	„ „ 1876-ban	o. é. 664.608 frt — kr.
összesen	o. é. 24.165,939 frt 15 kr.	összesen:	o. é. 8.138,733 frt 74 kr.
Kiosztott nyereségek	o. é. 439,738 frt 69 kr.	Évi díjbevétele	o. é. 1.000,000 frt — kr.

Biztosításokat fogad el:**TŰZ ÉS JÉGKÁROK ELLEN.**

I. Tűz ellen biztosíthatók: épületek, gyárok, malmok, butorok, készletek, kereskedelmi cikkek, marhaállomány, széna és gabna készlet, gazdasági eszközök stb.

Árva-, egyházi és tömeges biztosítások kedvezményes díjakban részesülnek.

Különbben is a rendes díjak lehető mérsékeltre szabvák.

Több éves biztosításnál **ingyen év** számítottatik.

Gabna biztosítás **három hónál kevesebb** időre is elfogadtatik.

II. Jég ellen: mindennemű mezei termények.

A biztosítás **váltó** fedezet mellett is történhetik. A díjak az egyes vidékek tapasztalt jégjáratahoz vannak mérsékelve. A károk felvétele gyorsan és szabályszerűen történik, a megállapított kárösszegek azonnal fizettetnek.

A „VICTORIA“ legújabbban szerzett viszontbiztosítási összekötötése folytán azon helyzetben van, hogy bármely nagy összegű biztosítást, teljes kártérítés biztonsága mellett elfogadhat, s midőn különben is életképességének a legválságosabb körülmények között, s a legrendkívülőbb csapások után is megdönthetetlen bizonyítékát adta, mint egyetlen hazai intézet, joggal és biztosan számolhat a külföldi áramlattal szemben a hazai közönség partolására.

Központi iroda: Kolozsvártt, főter 26-ik szám.

Vezérügynökségek: Budapest, Bécs, Grätz, Prága, N.-Szeben.

Főügynökségek: Arad, Brassó, Debreczen, Eszék, Győr, Kassa, Maros-Vásárhely, Nagy-Becskerek, Nagy-Enyed, Nagy-Szeben, Pozsony, Szeged, Temesvár és Triest.

Vidéki ügynökségek: a birodalom minden jelentékenyebb helységében.

Ajánlközások: ügynökség átvételére, az igazgatóságához, vezér- vagy főügynökségekhez intézendők.

(6)

(22—26)

„VICTORIA“ biztosító társaság.

A nagy-szebeni tüzoltó kiállításⁿ nagy arany érmet nyert!!!

A szegedi országos kiállításán érdeméremmel, a magyar országos tüzoltó szövetség Aradon tartott III. közgyűlésén nagy arany és ezüst éremmel lett kitüntetve.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tüzoltó szergyar, harang- és érczöntöde.

Erdélyrészi és oláhországi fiókraktár: Kolozsvártt, bel-monostoruteza.

Ajánlja legujabb szerkezetű szabadalmazott tüzfecskendőit, tüzoltó szereket és szerelvényeket tüzoltó egyletek és tüzoltók részére, elvállal kut, szivattyu, harang készitést és felszerelést jótállás,

legolesőbb árak és részletfizetés mellett.

Főleg ajánlja a t. gazdaközönségnek saját gyártmányu és Transatlantik szivattyus kutjait, egyáltalában gyárának a vízvezetések teljes felszerelésére kiváló gondnal berendezett vízműszaki osztályát.

Ajánlja vízhatlan ponyvát és különböző szerkezetű fújtatóit lakatosok és kovácsok részére.

(37.) Mintajegyek, képes árjegyzékek kívánatra megküldetnek. (11—19.)

Minden eddigi világhiállításán haladása, jó izlése és versenyképessége miatt elsőrendű díjakat nyert!!!

Piaci árak.

A heti vásár		Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	elegy buza	rozsa	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tűzifa	marhahús
Á r a k r a j o z á r o k b a n											
Banateroze	febr. 6	950	850	460	—	230	325	280	110	320	28
Braszó	oct. 26	910	710	560	405	295	500	170	110	360	32
Celk-Szerada	oct. 10	1050	850	625	550	300	550	280	100	175	22
Décs	oct. 30	840	750	600	—	240	480	250	100	200	32
Déva	jun. 23	1100	700	950	—	860	720	360	180	220	36
Erzsébetváros	oct. 27	775	675	600	—	300	450	190	120	300	36
Fogaras	dec. 7	775	710	575	450	200	600	140	36	—	24
H.-Fehérvár	oct. 20	876	650	650	—	250	550	380	170	310	38
Gy.-Sz.-Miklós	oct. 27	875	575	675	550	225	575	75	20	—	24
Kolozsvár	nov. 1	878	585	585	—	245	505	270	150	320	38
H.-Vásárhely	oct. 25	825	700	600	500	250	550	350	100	350	36
Naszód	oct. 25	900	650	500	400	230	460	200	70	200	28
Nagy-Enyed	oct. 25	850	700	576	—	250	300	220	70	235	36
H.-Ezoben	oct. 30	880	770	600	550	300	600	180	120	300	36
Szegesvár	oct. 25	820	660	600	—	280	500	180	100	200	32
H.-Sz.-György	oct. 22	900	860	560	500	280	440	250	150	250	28
Szamosújvár	oct. 22	890	640	530	—	265	620	350	70	400	30
Sz.-Régen	oct. 25	810	655	650	315	225	600	350	100	240	34
Sz.-Udvarhely	oct. 23	900	700	675	—	250	600	180	40	180	24
Terda	oct. 27	885	650	600	350	250	525	200	25	320	36
V.-Hunyad	sept. 1	875	800	600	—	250	600	160	80	300	36

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40 kr-ával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetés szerint akarhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 1-3 1-6 1-12 1-18 1-24 1-30 1-36 1-42 1-52										
	széri hirdetésről										
	f o r i n t										
1/16 v. egész oldal	12	33	64	120	170	216	260	290	320	360	
3/16 v. fél „	6	17	32	60	90	110	130	150	160	180	
4/16 v. negyed „	4	9	16	30	45	55	65	75	80	90	
7/16 v. nyolczad oldal	3	5	9	16	24	30	35	40	45	50	
1/16 v. tizenhatod „	2	3	5	9	15	18	20	23	25	27	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Nyomatott Gámán János örökösainél, középutca Minorita-épület.

Egyletünk t. tagjai

és

lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészt, engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.